

NVAO O NEDERLAND

PROTOCOL VOOR NEDERLANDSE AANVRAGEN ACCREDITATIE LEIDEND TOT EEN JOINT DEGREE

7 JUNI 2010, VERSIE 2011

NVAO NEDERLAND

PROTOCOL VOOR NEDERLANDSE AANVRAGEN ACCREDITATIE LEIDEND TOT EEN JOINT DEGREE

7 JUNI 2010, VERSIE 2011

Inhoud

Voorwoord.....	4
1 Inleiding.....	5
2 Wanneer kan een accreditatie voor een joint-degree opleiding worden aangevraagd?	7
3 Hoe kan een accreditatie voor een joint degree opleiding worden aangevraagd?	8
4 Hoe vindt de beoordeling plaats?	9
4.1 Aanvraag accreditatie joint degree-opleiding bij reguliere accreditatieprocedure.....	9
4.2 Aanvraag tot omzetting van accreditatie naar joint degree-opleiding	10
5 Wat als een instelling zich terugtrekt of wordt vervangen door een andere instelling.....	11

Voorwoord

Accreditatie van een bestaande opleiding door de NVAO geschiedt aan de hand van het op het moment van de aanvraag van toepassing zijnde kader voor aanvragen bestaande opleidingen. Voor opleidingen die gezamenlijk worden verzorgd met één of meer andere instellingen en die leiden tot een joint degree geldt daarenboven een toetsing aan de hand van onderhavig protocol. Dit protocol spitst zich toe op het gezamenlijke karakter van de opleiding en de daarmee samenhangende kwaliteitsborging.

1 Inleiding

Op 1 juli 2010 is inwerking getreden artikel 7.3c van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Dit artikel regelt de 'gezamenlijke opleiding', veelal aangeduid als een 'joint degree'.

Een gezamenlijke opleiding is een opleiding die een Nederlandse instelling verzorgt samen met één of meer Nederlandse of buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs, waarvoor de samenwerkende instellingen gezamenlijk verantwoordelijk zijn en waarbij elke samenwerkende Nederlandse instelling een substantieel onderdeel verzorgt. Dit betekent dat de opleiding op ten minste twee locaties moet plaatsvinden¹.

Het moet voor een (de) instelling(en) belangrijke voordelen hebben om een gezamenlijke opleiding en graad aan te bieden. Nationaal kan het een meerwaarde in kwalitatieve zin verschaffen of er zijn financiële of onderwijskundige redenen. Joint degrees kunnen ook de internationale dimensie van het hoger onderwijs versterken.

Het betreft niet per definitie een volledige bachelor- of masteropleiding. Het kan ook gaan om een gedeelte van een opleiding, bijvoorbeeld een afstudeerrichting of een specifiek programma binnen de opleiding.

Omdat aan die gezamenlijke opleiding of het gezamenlijke programma een gezamenlijke graad is verbonden door twee of meer instellingen zal navolgend steeds gesproken worden van een joint degree-opleiding.

Bij de vormgeving van joint degree-opleidingen is het uitgangspunt dat de Nederlandse instelling(en) gezamenlijk verantwoordelijk is (zijn) voor het naleven van de Nederlandse wettelijke voorschriften. De Nederlandse instelling(en) is (zijn) aanspreekbaar op het geheel van de opleiding. Bij een joint degree-opleiding waarbij alleen Nederlandse instellingen zijn betrokken, zijn deze instellingen gezamenlijk verantwoordelijk voor onder andere taken en bevoegdheden op het gebied van toets nieuwe opleiding, accreditatie, registratie in het CROHO, studieadvies, studielast, afgifte van het getuigschrift en inschrijving. Voor een aantal onderwerpen kan in een overeenkomst tussen de betrokken instellingsbesturen worden vastgelegd welk instellingsbestuur verantwoordelijk is voor de uitvoering daarvan. Uiteraard kunnen ook die onderwerpen in gezamenlijkheid worden uitgevoerd. De rechten en plichten ten opzichte van elkaar en van de studenten, zoals tussen de instellingen overeengekomen, moeten voor de deelnemende instellingen en voor de student helder zijn.

---

¹ Bij brief van 16 december 2010 heeft de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering deze voorwaarde gepreciseerd waar het binnenlandse joint degree-opleidingen betreft. Elke deelnemende Nederlandse instelling dient een substantieel deel van het onderwijs te verzorgen, maar daar waar sprake is van een binnenlandse joint degree-opleiding kan dat plaatsvinden in één gemeente, op één locatie. Wel dienen de docenten van de verschillende instellingen elk een substantieel deel te verzorgen.

Betreft het een samenwerking tussen een of meer Nederlandse instellingen met een of meer buitenlandse instellingen dan is er een aantal aandachtspunten dat een rol speelt bij de partnerkeuze en waarover overeenstemming moet worden bereikt voor het aangaan van samenwerking. Uiteraard moet(en) de Nederlandse (instelling(en)) ervoor zorg dragen dat ze aan de Nederlandse wettelijke bepalingen voldoen. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan de volgende aspecten:

- a) de opleidingsbenaming en de opleidingsduur;
- b) de wijze van organisatie van buitenlandse diploma's (is de joint degree het enige diploma dat de buitenlandse instelling aan de opleiding verbindt en mag deze in alle betrokken landen worden verleend?);
- c) eenduidige doelstellingen, uitwerking van het programma en toetsing op het behalen van leeruitkomsten en eindkwalificaties;
- d) de wijze waarop de interne kwaliteitszorg plaatsvindt en -kwaliteitsborging is geregeld;
- e) positie van de examencommissie;
- f) financieringsstatus van de opleiding in elk van de andere landen waarin een deelnemende instelling gevestigd is; mogelijkheden betreffende inschrijvings- /studiegelden en het maken van financiële afspraken tussen de partners;
- g) mogelijkheden betreffende gebruik van andere talen;
- h) onderwijs- en examenreglementen en mogelijkheden voor afwijkingen hiervan.

Naarmate het Europese overleg vordert over hoe buitenlandse accreditaties worden geaccepteerd, zal het eenvoudiger worden om joint degree-opleidingen met buitenlandse instellingen te vormen. Zolang dat echter niet het geval is, zullen – met behoud van de kwaliteitswaarborgen – belemmeringen voor de joint degree-opleidingen zoveel mogelijk worden opgeheven. Vanzelfsprekend kan de Nederlandse wet alleen de situatie voor Nederland regelen.

Het is niet mogelijk om een gezamenlijke graad van een hbo- en een wo-programma toe te kennen. Dit is strijdig met het binaire onderscheid.

De joint degree-opleidingen worden geaccrediteerd dan wel getoetst op het niveau van de gezamenlijke opleiding. In het geval de gezamenlijke graad is vormgegeven door een gezamenlijk programma binnen twee (of meer) opleidingen geldt in feite de reguliere accreditatie of toets nieuwe opleiding procedure. Het gezamenlijke karakter wordt meegenomen bij de accreditatie of toets nieuwe opleiding van de afzonderlijke Nederlandse opleiding(en). Inschrijving in het CROHO als joint degree is alleen mogelijk indien daaraan een besluit inzake accreditatie of toets nieuwe opleiding van de NVAO ten grondslag ligt.

Vóór de wetwijziging werd een diploma van een gezamenlijk verzorgde opleiding verleend door slechts één van de betrokken instellingen (single degree), door twee instellingen (double degree), of door meer dan twee van de betrokken instellingen (multiple degree). Single, double en multiple degrees blijven mogelijk.

Dit protocol ziet op de accreditatie door de NVAO van bestaande, gezamenlijk verzorgde opleidingen of programma's waaraan instellingen een gezamenlijke graad willen toekennen.

2 Wanneer kan een accreditatie voor een joint-degree opleiding worden aangevraagd?

Het aanvragen van een accreditatie voor een joint degree-opleiding is mogelijk in de volgende situaties:

1. Twee of meer Nederlandse instellingen beogen:

- a. aan twee of meer bestaande (in CROHO geregistreerde) gezamenlijk verzorgde opleidingen een gezamenlijke graad te verbinden;
- b. aan een bestaand, gezamenlijk verzorgd programma binnen twee of meer bestaande Nederlandse opleidingen een gezamenlijke graad te verbinden.

De inbreng van elke instelling(en) moet voldoende substantieel zijn om een joint degree aanvraag te kunnen rechtvaardigen.

2. Een of meer Nederlandse instellingen beogen in samenwerking met een of meer buitenlandse instellingen:

- a. aan een bestaande (in CROHO geregistreerde) gezamenlijk verzorgde opleiding(en) een gezamenlijke graad te verbinden;
- b. aan een bestaand, gezamenlijk verzorgd programma binnen twee of meer opleidingen² een gezamenlijke graad te verbinden.

De inbreng van de Nederlandse instelling(en) moet voldoende substantieel zijn om een joint degree aanvraag door een Nederlandse instelling(en) te kunnen rechtvaardigen.

In de volgende gevallen is een joint degree-opleiding *niet* mogelijk (*uitsluitingsgronden*):

- Indien wordt beoogd een gezamenlijke graad te verbinden aan een Nederlandse hbo-opleiding/programma en een Nederlandse wo-opleiding/programma;
- Indien de gezamenlijke opleiding/programma wordt verzorgd met een of meer buitenlandse instellingen die in eigen land niet erkend is (zijn) of niet gerechtigd is (zijn) om aan deze joint degree-opleiding deel te nemen.

Voordat een aanvraag wordt ingediend, is (zijn) de aanvragende instelling(en) verplicht zich ervan te vergewissen dat bovenstaande uitsluitingsgronden zich niet voordoen en dat de gezamenlijke opleiding/programma wordt verzorgd in overeenstemming met de wet- en regelgeving in Nederland en overige betrokken landen.

Voor de internationale acceptatie van de joint degree is het noodzakelijk dat bij instroom van internationale studenten de betrokken Nederlandse instelling(en) is ingeschreven in het [Gedragscoderegister](#) en de bepalingen daarvan naleeft.

De gezamenlijke graad wordt slechts toegekend aan studenten die de gezamenlijk verzorgde opleiding of programma aan de betrokken instellingen succesvol hebben doorlopen.

---

²De Nederlandse opleiding(en) dient in CROHO geregistreerd te zijn.

3 Hoe kan een accreditatie voor een joint degree opleiding worden aangevraagd?

Bij een aanvraag om accreditatie voor een joint degree-opleiding zijn er twee mogelijkheden:

1. De accreditatie van de joint degree-opleiding wordt aangevraagd bij de eerstvolgende reguliere accreditatie van de betreffende bestaande opleiding(en). De op het moment van aanvraag van toepassing zijnde kaders worden gehanteerd. De gezamenlijke opleiding dient in haar geheel beoordeeld te worden.
2. Er wordt een *omzetting* aangevraagd van de accreditatie van één of meer bestaande opleidingen naar een accreditatie van een joint degree-opleiding voor een gezamenlijk verzorgde opleiding of programma. Een omzetting is alleen mogelijk indien de gezamenlijke verzorgde opleiding of het programma reeds beoordeeld is. Deze situatie doet zich voor indien:
  - a. het een aanvraag van twee of meer Nederlandse opleidingen betreft en de gezamenlijk verzorgde opleiding of het programma deel uitmaakt van twee of meer NVAO geaccrediteerde opleidingen;
  - b. het een aanvraag van een in Nederland geaccrediteerde opleiding betreft die deelneemt in een Erasmus Mundus consortium;
  - c. het een aanvraag van een of meer Nederlandse instellingen betreft die in samenwerking met een of meer buitenlandse instellingen een gezamenlijke opleiding of programma verzorgen die reeds expliciet beoordeeld is als onderdeel van een of meer NVAO geaccrediteerde opleidingen.

In alle andere gevallen is een omzetting niet mogelijk en kan de aanvraag voor accreditatie van een joint degree-opleiding slechts bij de eerstvolgende reguliere accreditatie van de betreffende bestaande opleiding(en) worden ingediend.

De aanvraag bij de NVAO geschiedt door de betrokken Nederlandse instelling ingeval er één Nederlandse instelling is betrokken, of door de Nederlandse instellingen gezamenlijk indien er meer Nederlandse instellingen zijn betrokken. Een lijst met daarin opgenomen wie de buitenlandse partners zijn, moet worden bijgevoegd.

De volgende gegevens dienen bij de aanvraag te worden gevoegd om een behandeling van de aanvraag mogelijk te maken:

- de naam en toe te kennen graad van de gezamenlijke opleiding of programma;
- de namen en locaties van de aanvragende Nederlandse instelling(en);
- de namen en locaties van de buitenlandse partnerinstelling(en);
- informatie over erkenning van de buitenlandse partnerinstelling(en) in eigen land;
- informatie over de erkenning als Erasmus Mundus opleiding (indien van toepassing);
- informatie over buitenlandse accreditatiebesluiten, -termijnen en -rapporten die betrekking hebben op het buitenlandse deel van de gezamenlijke opleiding; de samenwerkingsovereenkomst tussen de instellingsbesturen waarin de onderlinge verantwoordelijkheden zijn geregeld (zie paragraaf 1).

4 Hoe vindt de beoordeling plaats?

Bij de beoordeling wordt een onderscheid gemaakt tussen een reguliere accreditatie (paragraaf 4.1) en een omzetting (paragraaf 4.2).

4.1 Aanvraag accreditatie joint degree-opleiding bij reguliere accreditatieprocedure

De beoordeling door de NVAO vindt plaats volgens de op het moment van aanvraag van toepassing zijnde kaders. In aanvulling daarop gelden de volgende bepalingen voor de beoordeling:

1. *Toetsing van legitimiteit.*

De NVAO zal toetsen of de uitsluitingsgronden genoemd in paragraaf 2 zich niet voordoen. Voorts toetst de NVAO of de gezamenlijk verzorgde opleiding in programmatische zin niet proportioneel afwijkt van de inhoud van de betrokken bestaande opleidingen. Voorts zal de NVAO adviseren over de indeling in het CROHO.

2. *Principles for accreditation procedures regarding joint programmes*

De NVAO is deze principes voor de accreditatie van internationale gezamenlijke opleidingen overeengekomen met een aantal Europese partners. Hiermee wordt een goede en internationaal vertrouwenwekkende beoordelingspraktijk beoogd. De *principles* bepalen dat het geheel van de opleiding wordt beoordeeld en dat buitenlandse accreditatieorganisaties worden geïnformeerd en desgewenst (bijvoorbeeld als waarnemer) betrokken bij de beoordeling door het panel.

3. *Toetsing van gezamenlijkheid.*

In het panelrapport dient de totaliteit van de gezamenlijke opleiding (dus inclusief de in Nederland en in het buitenland gevolgde delen) beoordeeld te worden op de facetten van het Beoordelingskader. Het gezamenlijke karakter van de opleiding of programma kan blijken uit de samenwerkingsovereenkomst (zie paragraaf 1) en uit voldoende afstemming tussen de partners met betrekking tot de beoogde eindkwalificaties, de inhoudelijke samenhang van doelstellingen en het curriculum, de toetsing, de voorzieningen, de interne kwaliteitszorg, het personeel en de waarborgen voor het bereiken van de eindkwalificaties op verschillende locaties.

4. *Bezoek door panel aan de deelnemende instellingen.*

De gezamenlijke opleiding dient in haar geheel beoordeeld te worden. Dit betekent echter niet dat alle locaties door het panel bezocht moeten worden. Er *kan* worden volstaan met een bezoek aan één locatie mits voldoende schriftelijke informatie over de verschillende locaties voorhanden is en ervoor wordt gezorgd dat vertegenwoordigers van het management, docenten, studenten, afgestudeerden van andere locaties tijdens de visitatie bereikbaar zijn (fysiek dan wel elektronisch). In het panelrapport wordt gemotiveerd waarom juist deze locatie (en niet een andere) is bezocht.

5. *Gebruik van buitenlandse accreditierapporten.*

Het panel mag gebruik maken van buitenlandse accreditierapporten van recente datum. De NVAO kan informatie inwinnen bij buitenlandse accreditatieorganisaties en samenwerken met deze organisaties in het kader van een aanvraag. Als de buitenlandse accreditatie valt onder een met de NVAO gesloten wederzijdse erkenningsovereenkomst zal de NVAO de resultaten van de beoordeling in beginsel overnemen. De instelling is verantwoordelijk voor het op de hoogte stellen van de NVAO indien zij meent dat een buitenlands accreditatierapport onder een wederzijdse erkenningsovereenkomst valt.

4.2 Aanvraag tot omzetting van accreditatie naar joint degree-opleiding

1. Toetsing van legitimiteit.

De NVAO zal toetsen of de uitsluitingsgronden genoemd in paragraaf 2 zich niet voordoen. Voorts toetst de NVAO of aan één van de omzettingsgronden genoemd in paragraaf 3, punt 2a-c wordt voldaan. De NVAO toetst bovendien of de gezamenlijk verzorgde opleiding in programmatische zin niet proportioneel afwijkt van de inhoud van de betrokken bestaande opleidingen. Voorts zal de NVAO adviseren over de indeling in het CROHO.

2. Toetsing van gezamenlijkheid.

De NVAO toetst of de gezamenlijkheid blijkt uit de samenwerkingsovereenkomst (zie paragraaf 1). Bij een positief NVAO-besluit tot omzetting wordt de accreditatietermijn van de bestaande opleiding met de kortst lopende vervaldatum van kracht. De accreditatie van de bestaande opleidingen vervalt door de omzetting naar een joint degree indien het een joint degree van een gezamenlijk verzorgde opleiding betreft. Indien het een joint degree van een gezamenlijk verzorgd programma betreft, blijft de oorspronkelijke accreditatie van de bestaande opleidingen in stand.

5 Wat als een instelling zich terugtrekt of wordt vervangen door een andere instelling

Wanneer een partner zich terugtrekt of vervangen wordt, dient dit onverwijld aan de NVAO te worden doorgegeven met de nieuwe overeenkomst tussen de samenwerkende instellingen.

Ingeval de joint degree-opleiding wordt gegeven door twee instellingen waarvan één zich terugtrekt, is duidelijk dat de accreditatie als joint degree-opleiding ingetrokken moet worden.

In andere gevallen is de situatie ter beoordeling aan de NVAO. Eventuele wijzigingen worden beschouwd binnen de lopende accreditatietermijn.

N.B. De deelnemende instellingen staan vermeld in het CROHO en zullen bij wijziging eveneens moeten worden gewijzigd.

